

**Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de munca
(publicata in Monitorul Oficial nr. 184 din 19 mai 1998)**

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

Art. 1.

(1) Contractul colectiv de munca este conventia incheiata intre patron sau organizatia patronala, pe de o parte, si salariati, reprezentati prin sindicate ori in alt mod prevazut de lege, de cealalta parte, prin care se stabilesc clauze privind conditiile de munca, salarizarea, precum si alte drepturi si obligatii ce decurg din raporturile de munca.

(2) In sensul prezentei legi, prin termenul patron se intelege persoana fizica si persoana juridica care angajeaza salariati prin incheierea contractelor individuale de munca.

(3) Persoanele juridice care angajeaza salariati mai sunt denumite in prezenta lege si unitati.

Art. 2.

(1) Prin incheierea contractelor colective de munca se urmareste promovarea unor relatii de munca echitabile, de natura sa asigure protectia sociala a salariatilor, prevenirea sau limitarea conflictelor colective de munca ori evitarea declansarii grevelor.

(2) Fac parte din contractele colective de munca si acordurile dintre partile semnatare ale contractelor colective de munca, prin care se solutioneaza conflicte colective de munca.

(3) Contractul colectiv de munca poate cuprinde si prevederi referitoare la protectia celor alesi sau delegati in organele de conducere ale sindicatelor, respectiv a reprezentantilor salariatilor alesi potrivit prevederilor art. 20.

Art. 3.

(1) Negocierea colectiva, la nivel de unitate, este obligatorie, cu exceptia cazului in care unitatea are mai putin de 21 de salariati.

(2) Negocierea colectiva are loc in fiecare an, dupa cum urmeaza:

a) dupa cel putin 12 luni de la data negocierii precedente, neurmata de incheierea contractului colectiv de munca, sau de la data intrarii in vigoare a contractului colectiv de munca, dupa caz;

b) cu cel putin 30 de zile anterior expirarii contractelor colective de munca incheiate pe un an.

(3) Durata negocierii colective nu poate depasi 60 de zile.

(4) Negocierea colectiva va avea ca obiect, cel putin: salariile, durata timpului de lucru, programul de lucru si conditiile de munca.

(5) Initiativa negocierii apartine patronului.

(6) In cazul in care patronul nu angajeaza negocierea, aceasta are loc la cererea organizatiei sindicale sau a reprezentantilor salariatilor, dupa caz, in termen de 15 zile de la formularea cererii.

Art. 4.

(1) In termen de 15 zile de la data formularii cererii de catre organizatia sindicala sau de catre reprezentantii salariatilor, patronul trebuie sa convoace partile in vederea negocierii contractului colectiv de munca.

(2) La prima reuniune a partilor se precizeaza:

- a) informatiile pe care patronul le va pune la dispozitie delegatilor sindicali sau ai salariatilor si data la care urmeaza a indeplini aceasta obligatie; informatiile trebuie sa permita o analiza comparata a situatiei locurilor de munca, a clasificarii profesiilor si meseriilor, a nivelului de salarizare, a duratei timpului de lucru si a organizarii programului de lucru;
- b) locul si calendarul reuniunilor.

Art. 5.

Neindeplinirea de catre patron a obligatiilor prevazute la art. 3 alin. (5) si la art. 4 alin. (1) constituie contraventie si se sanctioneaza cu amenda cuprinsa intre 3.000.000 lei si 6.000.000 lei.

Art. 6.

Constatarea si sanctionarea contravenției prevazute la art. 5 se fac potrivit procedurii prevazute de Legea nr. 32/1968 privind stabilirea si sanctionarea contravențiilor, de catre personalul din Ministerul Muncii si Protectiei Sociale, din directiile generale de munca si protectie sociala judetene, respectiv a municipiului Bucuresti, imputernicit prin ordin al ministrului muncii si protectiei sociale.

Art. 7.

(1) La negocierea clauzelor si la incheierea contractelor colective de munca, partile sunt egale si libere.

(2) Contractele colective de munca, incheiate cu respectarea dispozitiilor legale, constituie legea partilor.

Art. 8.

(1) Clauzele contractelor colective de munca pot fi stabilite numai in limitele si in conditiile prevazute de prezenta lege.

(2) Contractele colective de munca nu pot contine clauze care sa stabileasca drepturi la un nivel inferior celui stabilit prin contractele colective de munca incheiate la nivel superior.

(3) Contractele individuale de munca nu pot contine clauze care sa stabileasca drepturi la un nivel inferior celui stabilit prin contractele colective de munca.

(4) La incheierea contractului colectiv de munca, prevederile legale referitoare la drepturile salariatilor au un caracter minimal.

CAPITOLUL II

Campul de aplicare a contractelor colective de munca

Art. 9.

Prevederile contractului colectiv de munca produc efecte pentru toti salariatii din unitate, indiferent de data angajarii sau de afilierea lor la o organizatie sindicala din unitate.

Art. 10.

(1) Contractele colective de munca se pot incheia la nivelul unitatilor, ramurilor de activitate si la nivel national.

*) Republicata in temeiul art. II din Legea nr. 143 din 24 iulie 1997, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.172 din 28 iulie 1997, dandu-se textelor o noua numerotare.

Legea nr. 130 din 16 octombrie 1996 a fost publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.259 din 24 octombrie 1996.

(2) Contractele colective de munca se pot incheia si la nivelul unor grupuri de societati comerciale si regii autonome, denumite in continuare grupuri de unitati.

(3) In situatia in care nu sunt organizate asociatii patronale reprezentative la niveluri inferioare, asociatia patronala la nivel national poate desemna reprezentantii la negociere.

Art. 11.

(1) Clauzele contractelor colective de munca produc efecte, dupa cum urmeaza:

a) pentru toti salariatii din unitate, in cazul contractelor colective de munca incheiate la acest nivel;

b) pentru toti salariatii incadrati in unitatile care fac parte din grupul de unitati pentru care s-a incheiat contractul colectiv de munca la acest nivel;

c) pentru toti salariatii incadrati in toate unitatile din ramura de activitate pentru care s-a incheiat contractul colectiv de munca;

d) pentru toti salariatii incadrati in toate unitatile din tara, in cazul contractelor colective de munca la nivel national.

(2) La fiecare dintre nivelurile prevazute la art. 10 se incheie un singur contract colectiv de munca.

(3) Prin contractul colectiv de munca partile pot conveni constituirea unui fond din contributia patronatului, destinat activitatilor in domeniul negocierilor colective.

Art. 12.

(1) Contracte colective de munca se pot incheia si pentru salariatii institutiilor bugetare. Prin aceste contracte nu se pot negocia clauze referitoare la drepturile ale caror acordare si quantum sunt stabilite prin dispozitii legale.

(2) Contractele colective de munca ale salariatilor institutiilor bugetare se pot incheia la nivelul unitatilor, la nivelul administratiei sau al serviciilor publice locale, pentru institutiile din subordinea acestora, si la nivel departamental, pentru institutiile subordonate.

Art. 13.

(1) Partile au obligatia sa precizeze, in fiecare contract colectiv de munca incheiat la nivel de grup de unitati si de ramura de activitate, unitatile in cadrul carora se aplica clauzele negociate.

(2) In cazul contractelor colective de munca incheiate la nivelul ramurilor de activitate, unitatile componente ale acestora se stabilesc si se precizeaza de catre partile care negociaza contractul colectiv de munca, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

CAPITOLUL III

Partile si reprezentarea acestora la negocierea si la incheierea contractelor colective de munca

Art. 14.

Partile contractului colectiv de munca sunt patronul si salariatii, reprezentate dupa cum urmeaza:

a) patronul:

- la nivel de unitate, de catre organul de conducere al acesteia, stabilit prin lege, statut ori regulament de functionare, dupa caz;
- la nivel de grup de unitati, de ramura si la nivel national, de catre asociatiile patronale legal constituite si reprezentative potrivit prezentei legi;

b) salariatii:

- la nivel de unitate, de catre organizatiile sindicale legal constituite si reprezentative ori, acolo unde nu este constituit un sindicat reprezentativ, prin reprezentantii alesi ai salariatilor;
- la nivelul grupurilor de unitati si al ramurilor, de catre organizatiile sindicale de tip federativ, legal constituite si reprezentative potrivit prezentei legi;
- la nivel national, de catre organizatiile sindicale de tip confederativ, legal constituite si reprezentative potrivit prezentei legi.

Art. 15.

(1) La negocierea contractului colectiv de munca la nivel national, de ramura sau de grup de unitati participa asociatiile patronale care indeplinesc, cumulativ, urmatoarele conditii:

a) la nivel national:

- au independenta organizatorica si patrimoniala;
- reprezinta patroni ale caror unitati functioneaza in cel putin jumatate din numarul total al judetelor, inclusiv in municipiul Bucuresti;
- reprezinta patroni ale caror unitati isi desfasoara activitatea in cel putin 25% din ramurile de activitate;
- reprezinta patroni ale caror unitati cuprind minimum 7% din efectivul salariatilor din economia nationala;

b) la nivel de ramura:

- au independenta organizatorica si patrimoniala;
- reprezinta patroni ale caror unitati cuprind minimum 10% din numarul salariatilor din ramura respectiva.

(2) Indepinirea conditiilor de reprezentativitate se constata de catre Tribunalul Municipiului Bucuresti, la cererea asociatiei patronale. Hotararea este supusa numai recursului.

Art. 16.

Asociatiile patronale reprezentative la nivel national sunt reprezentative si la nivelul ramurilor si al grupurilor de unitati prin intermediul organizatiilor de tip federativ, componente.

Art. 17.

(1) La negocierea contractelor colective de munca la nivel national, de ramura si de unitate participa organizatiile sindicale care indeplinesc, cumulativ, urmatoarele conditii:

a) la nivel national:

- au statut legal de confederatie sindicala;
- au independenta organizatorica si patrimoniala;

- au in componenta structuri sindicale proprii, in cel putin jumatate din numarul total al judetelor, inclusiv in municipiul Bucuresti;
 - au in componenta federatii sindicale reprezentative din cel putin 25% din ramurile de activitate;
 - organizatiile sindicale componente au, cumulat, un numar de membri cel putin egal cu 5% din efectivul salariatilor din economia nationala;
- b) la nivel de ramura:
- au statut legal de federatie sindicala;
 - au independenta organizatorica si patrimoniala;
 - organizatiile sindicale componente au, cumulat, un numar de membri cel putin egal cu 7% din efectivul salariatilor din ramura respectiva;
- c) la nivel de unitate:
- au statut legal de organizatie sindicala;
 - numarul de membri ai sindicatului reprezinta cel putin o treime din numarul salariatilor unitatii.

(2) Indeplinirea conditiilor de reprezentativitate a organizatiilor sindicale se constata, la cererea acestora, de catre instantele judecatoresti, dupa cum urmeaza:

- a) la nivel national si de ramura, de catre Tribunalul Municipiului Bucuresti;
 - b) la nivel de unitate, de catre judecatoria in a carei raza teritoriala se afla sediul unitatii.
- (3) Hotararea este supusa numai recursului.

Art. 18.

(1) Organizatiile sindicale reprezentative la nivel national sunt reprezentative si la nivelul ramurilor si al grupurilor de unitati in care au organizatii componente de tip federativ. Sunt, de asemenea, reprezentative si federatiile sindicale care indeplinesc conditiile prevazute la art. 17 alin. (1) lit. b).

(2) In mod corespunzator, organizatiile sindicale reprezentative la nivelul ramurilor sunt reprezentative si la nivelul grupurilor de unitati in care au organizatii sindicale proprii.

(3) Organizatiile sindicale din unitate sunt reprezentative, daca indeplinesc conditiile prevazute la art. 17

alin. (1) lit. c), precum si daca sunt afiliate la o organizatie sindicala reprezentativa.

Art. 19.

La nivelul ramurilor de activitate ale economiei nationale, fiecare organizatie sindicala de tip confederativ, precum si fiecare asociatie de unitati, care sunt reprezentative la nivel national, vor desemna o singura organizatie sindicala, respectiv asociatie de unitati reprezentativa, sa participe la negocierea si la incheierea contractelor colective de munca.

Art. 20.

Contractul colectiv de munca se poate incheia si in unitatile in care nu exista organizatii sindicale sau acestea nu indeplinesc conditiile de reprezentativitate prevazute la art. 18 alin. (2). In acest caz, salariatii isi aleg reprezentantii la negociere prin vot secret. La alegerea reprezentantilor salariatilor vor participa cel putin jumatate plus unu din numarul total al salariatilor. Reprezentantii salariatilor sunt desemnati in raport cu numarul voturilor obtinute.

Art. 21.

Prin contractul colectiv de munca incheiat la nivel national, partile stabilesc ramurile de activitate ale economiei nationale si criteriile potrivit carora unitatile fac parte din aceste ramuri, pe baza avizului consultativ al Comisiei Nationale pentru Statistica.

Art. 22.

La negocierea si incheierea contractelor colective de munca in institutiile bugetare, partile sunt reprezentate dupa cum urmeaza:

- a) de catre conducatorul institutiei bugetare sau de catre lociitorul de drept al acestuia;
- b) de catre sindicatele reprezentative, in sensul prezentei legi, sau de catre reprezentantii salariatilor alesi conform prevederilor art. 20.

CAPITOLUL IV

Incheierea contractelor colective de munca

Art. 23.

(1) Contractul colectiv de munca se incheie pe o perioada determinata, care nu poate fi mai mica de 12 luni, sau pe durata unei lucrari determinate.

(2) In cazul prevazut la art. 3 alin. (2), partile pot hotari prelungirea aplicarii in continuare a contractului colectiv de munca, in conditiile in care acesta a fost incheiat sau in alte conditii ce vor fi convenite.

Art. 24.

(1) Clauzele cuprinse in contractele colective de munca negociate cu incalcarea prevederilor art. 8 sunt lovite de nulitate.

(2) Nulitatea clauzelor contractuale se constata de catre instanta judecatoreasca competenta, la cererea partii interesate.

(3) In cazul constatarii nulitatii unor clauze de catre instanta judecatoreasca, partea interesata poate cere renegocierea drepturilor respective.

(4) Pana la renegocierea drepturilor, clauzele a caror nulitate a fost constatata sunt inlocuite cu prevederile mai favorabile cuprinse in lege sau in contractul colectiv de munca incheiat la nivel superior, dupa caz.

Art. 25.

(1) Contractul colectiv de munca se incheie in forma scrisa, se semneaza de catre parti, se depune si se inregistreaza la directia generala de munca si protectie sociala judetean sau a municipiului Bucuresti, dupa caz.

(2) Contractele colective de munca incheiate la nivelul grupurilor de unitati, al ramurilor de activitate sau la nivel national se depun si se inregistreaza la Ministerul Muncii si Protectiei Sociale.

(3) Contractele colective de munca se aplica de la data inregistrarii. Partile pot conveni ca data aplicarii clauzelor negociate sa fie ulterioara zilei de inregistrare a contractului.

Art. 26.

(1) Contractele colective de munca nu vor fi inregistrate, daca:

- a) sunt incheiate cu incalcarea prevederilor art. 13;
- b) partile nu fac dovada indeplinirii cerintelor de reprezentativitate;

c) nu sunt semnate de toti reprezentantii partilor la negociere.

(2) Contractele colective de munca vor fi inregistrate fara semnatura tuturor reprezentantilor partilor, daca:

a) unele asociatii patronale reprezentative sau organizatii sindicale reprezentative au fost invitate la negociere si nu s-au prezentat;

b) unele asociatii patronale reprezentative sau organizatii sindicale reprezentative au participat la negocieri, au fost de acord cu clauzele negociate, dar refuza semnarea contractelor, situatie care sa rezulte din actele depuse de parti.

Art. 27.

(1) La inregistrarea contractelor colective de munca, Ministerul Muncii si Protectiei Sociale sau, dupa caz, directiile generale teritoriale de munca si protectie sociala vor verifica daca acestea contin clauze negociate cu nerespectarea dispozitiilor art. 8.

(2) In cazul in care se constata ca in contractele colective de munca exista asemenea clauze, Ministerul Muncii si Protectiei Sociale sau, dupa caz, directia generala teritoriala de munca si protectie sociala are obligatia sa sesizeze acest fapt partilor contractante.

Art. 28.

Impotriva refuzului inregistrarii contractelor colective de munca, partea nemultumita se poate adresa instantelor judecatoresti, in conditiile Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990.

Art. 29.

Contractul colectiv de munca incheiat la nivel national si de ramura se va publica in Monitorul Oficial al Romaniei, in termen de 30 de zile de la inregistrare. In acest sens, Regia Autonoma "Monitorul Oficial" va edita Partea a V-a a Monitorului Oficial al Romaniei, in care se vor publica numai contractele colective de munca.

CAPITOLUL V

Executarea, modificarea, suspendarea si incetarea contractului colectiv de munca

Art. 30.

(1) Executarea contractului colectiv de munca este obligatorie pentru parti.

(2) Neindeplinirea obligatiilor asumate prin contractul colectiv de munca atrage raspunderea partilor care se fac vinovate de aceasta.

Art. 31.

(1) Clauzele contractului colectiv de munca pot fi modificate pe parcursul executarii lui, in conditiile legii, ori de cate ori partile convin acest lucru.

(2) Modificarile aduse contractului colectiv de munca se comunica, in scris, organului la care se pastreaza si devin aplicabile de la data inregistrarii sau la o data ulterioara, potrivit conventiei partilor.

Art. 32.

Executarea contractului colectiv de munca sau a unor clauze ale acestuia se suspenda pe durata grevei, daca nu este posibila continuarea activitatii de catre salariatii care nu participa la greva.

Art. 33.

(1) Contractul colectiv de munca inceteaza:

- a) la implinirea termenului sau la terminarea lucrarii pentru care a fost incheiat, daca partile nu convin prelungirea aplicarii acestuia;
- b) la data dizolvării sau lichidării judiciare a unitatii;
- c) prin acordul partilor.

(2) Contractul colectiv de munca poate inceta la reorganizarea persoanei juridice, in raport cu modalitatea specifica in care are loc reorganizarea.

(3) Aplicarea contractului colectiv de munca poate fi suspendata prin acordul de vointa al partilor.

(4) Incetarea sau suspendarea contractului colectiv de munca va fi notificata, in termen de 5 zile, organului la care acesta a fost depus pentru inregistrare.

CAPITOLUL VI

Dispozitii finale si tranzitorii

Art. 34.

Litigiile in legatura cu executarea, modificarea, suspendarea sau incetarea contractului colectiv de munca sunt litigii de munca si se solutioneaza, in prima instanta, de catre judecatorie.

Art. 35.

Cererile referitoare la inregistrarea, executarea, modificarea, suspendarea sau incetarea unor clauze cuprinse in contractele colective de munca, formulate in fata institutiilor publice, instantelor judecatoresti si a altor organe ale statului, sunt scutite de taxa de timbru.

Art. 36.

(1) Reprezentativitatea asociatiilor patronale si a organizatiilor sindicale, stabilita in conditiile prezentei legi, este valabila pentru orice contracte colective de munca incheiate in termen de 4 ani de la data ramanerii definitive a hotararii judecatoresti de constatare a reprezentativitatii.

(2) Hotararile judecatoresti ramase definitive, prin care se constata reprezentativitatea unor parteneri sociali, se comunica Ministerului Muncii si Protectiei Sociale, care va tine evidenta acestora.

Art. 37.

(1) Contractele colective de munca inregistrate la Ministerul Muncii si Protectiei Sociale sau, dupa caz, la directiile generale de munca si protectie sociala judetene sau a municipiului Bucuresti, la data intrarii in vigoare a prezentei legi, produc efecte pana la data implinirii termenului pe durata caruia au fost incheiate.

(2) Modificarea ori prelungirea contractelor colective de munca prevazute la alin. (1) este posibila numai daca nu contravine procedurilor prevazute in prezenta lege.

Art. 38.

Legea nr. 13/1991 privind contractul colectiv de munca se abroga.